EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 16.6.2025.
COM(2025) 290 final

ANNEX 25

PIELIKUMS

dokumentam

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālajai komitejai un Reģionu komitejai

Digitālās desmitgades stāvoklis 2025. gadā. Turpinām veidot ES suverenitāti un digitālo nākotni

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

2025. GADA ĪSIE ZIŅOJUMI PAR VALSTĪM

Slovākija

Kopsavilkums

Slovākija ir nedaudz uzlabojusi digitālās infrastruktūras izvēršanas un platjoslas savienotības un 5G tīkla pakalpojumu ieviešanas rādītājus, taču tā joprojām atpaliek digitālās infrastruktūras vispārējā izvēršanā un uzņēmējdarbības digitalizācijā. Ir panākts labs progress IKT speciālistu īpatsvara ziņā, un daudzsološas tendences vērojamas jauniešu vidū – digitālo prasmju līmenis valstī tagad atbilst ES vidējam rādītājam.

Slovākijai ir ievērojams ieceru vēriens attiecībā uz tās ieguldījumu digitālajā desmitgadē tā ir noteikusi 12 nacionālos mērķrādītājus, no kuriem 83 % ir saskaņoti ar ES 2030. gada mērķrādītājiem. Valsts labi īsteno savas trajektorijas, un 86 % no tām atbilst plānotajam (pamatojoties uz 2024. gada trajektorijām, kas noteiktas saistībā ar 7 no 8 analizētajiem GSR). Slovākija ir izpildījusi 27 % no 15 ieteikumiem, ko Komisija sniedza 2024. gadā, veicot dažas izmaiņas ar jauniem pasākumiem.

Saistībā ar lielāko daļu digitālās desmitgades nozīmīgāko snieguma rādītāju Slovākija atpaliek no ES standartiem. Tiek veikti pasākumi, lai novērstu šīs atšķirības, taču, lai šos centienus īstenotu pilnībā, būs vajadzīgs laiks un papildu resursi. Valsts darbojas, lai radītu vidi, kas atbalsta MVU digitalizāciju un digitālo prasmju attīstīšanu, – 2024. gadā tā ieviesusi jaunus pasākumus. Tajā pašā laikā publiskā sektora investīcijas ir vērstas uz savienotības infrastruktūras turpmāku uzlabošanu, īpašu uzmanību pievēršot *FTTP*, un visaptverošas iniciatīvas atbalsta augstas veiktspējas datošanas ekosistēmas attīstību. Valsts rādītāji saistībā ar digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem ir zemāki par ES vidējo līmeni, tāpēc tika pieņemts visaptverošs investīciju plāns to digitalizācijas stiprināšanai. Arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta kiberdrošībai.

Digitālās desmitgades GSR (1)	Slovākija				ES		Digitālās desmitgades mērķrādītājs 2030. gadam	
	2024. gada DESI (2023. gads)	2025. gada DESI (2024. gads)	Gada progress	Nacionālā trajektorija 2024. gadā (3)	2025. gada DESI	Gada progress	SK	ES
Ļoti augstas veiktspējas fiksētu tīklu (*VHCN*) pārklājums	69,1 %	73,0 %	5,6 %	49,0 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Optiskās šķiedras kabeļu tīklu līdz telpām (*FTTP*) pārklājums	64,2 %	67,8 %	5,6 %	—	69,2 %	8,4 %	—	—
Kopējais 5G pārklājums	79,0 %	87,9 %	11,3 %	80,0 %	94,3 %	5,9 %	98,5 %	100 %
Perifērijas mezgli (aplēse)	5	10	100,0 %	—	2257	90,5 %	—	10000
MVU ar digitālo intensitāti vismaz pamatlīmenī (2)	—	62,9 %	2,2 %	—	72,9 %	2,8 %	90,0 %	90 %
Mākoņdatošana	30,2 %	—	—	—	—	—	75,0 %	75 %
Mākslīgais intelekts	7,0 %	10,8 %	53,1 %	9,0 %	13,5 %	67,2 %	75,0 %	75 %
Datu analītika	30,2 %	—	—	—	—	—	75,0 %	75 %
MI vai mākoņdatošana, vai datu analītika	45,8 %	—	—	—	—	—	—	75 %
Vienradži	0	0		0	286	4,4 %	3	500
Digitālās prasmes vismaz pamatlīmenī	51,3 %	—	—	—	—	—	70,0 %	80 %
IKT jomas speciālisti	4,2 %	4,6 %	9,5 %	4,0 %	5,0 %	4,2 %	6,0 %	~10 %
Paziņota e-identifikācijas shēma		Jā						
Digitālie publiskie pakalpojumi iedzīvotājiem	72,1	72,6	0,7 %	70,0	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitālie publiskie pakalpojumi uzņēmumiem	79,2	73,4	–7,3 %	84,0	86,2	0,9 %	100,0	100

Piekļuve e-veselības pacienta kartēm	66,3	72,0	8,6 %	50,0	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Rādītāju un citu raksturlielumu aprakstu sk. metodiskajā piezīmē.
(2) 2025. gada DESI atspoguļo digitālās intensitātes indeksa 4. versiju, kas ir salīdzināma ar DESI 2023. gada DII vērtību (atsaucoties uz 2022. gadu), ko izmanto ikgadējā progresa aprēķināšanai. Tā nav salīdzināma ar nacionālo trajektoriju, kuras pamatā ir indeksa 3. versija.
(3) Nacionālās trajektorijas vērtība, ja tā ir iekļauta valsts ceļvedī un ja rādītājs ir mērīts 2025. gada DESI (2024. gads).

Saskaņā ar Eirobarometra speciālaptaujas "Digitālā desmitgade 2025. gadā" datiem 82 % Slovākijas iedzīvotāju uzskata, ka ikdienas publisko un privāto pakalpojumu digitalizācija atvieglo viņu dzīvi. Attiecībā uz publisko iestāžu rīcību 93 % respondentu uzskata, ka ir svarīgi apkarot un mazināt viltus ziņu un dezinformācijas tiešsaistē problēmu, un attiecībā uz konkurētspēju 88 % respondentu uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt, ka Eiropas uzņēmumi var augt un kļūt par "Eiropas līderiem", kas spēj konkurēt pasaules mērogā.

Konkurētspējīga, suverēna un noturīga ES, kuras pamatā ir līderība tehnoloģijā

Neraugoties uz zināmu progresu fiksēto un mobilo tīklu izvēršanā un to, ka Slovākijas *VHCN* un 5G plašākas ieviešanas līmenis pārsniedz ES vidējo rādītāju, valsts joprojām atpaliek no ES vidējā līmeņa vispārējā platjoslas pārklājuma un ieviešanas ziņā. Tas ir īpaši izteikti lauku apvidos, kur piekļuve šiem tīkliem vēl arvien ir ierobežota. Tiek gatavoti atbalsta instrumenti savienotības infrastruktūras finansēšanai, it īpaši gigabitu infrastruktūras izvēršanai nepietiekami apkalpotās teritorijās un skolās, kā arī sociālie vaučeri, kuru mērķis ir veicināt skolēnu digitālo iekļaušanu, taču joprojām jūtama investīciju nepietiekamība. Paredzams, ka nesenās un notiekošās izmaiņas regulatīvajā vidē ietekmēs arī digitālās infrastruktūras izvēršanu (gaisvadu infrastruktūras izmantošana optiskās šķiedras kabeļu tīklu izvēršanai, jauns būvniecības likums, Gigabitiskās infrastruktūras likums). Slovākijas 5G spektra piešķīrums pašlaik aptver 700 MHz un 3,6 GHz frekvenču joslas, visi telesakaru operatori pēdējā gada laikā ir palielinājuši pārklājumu, un paredzams, ka drīz būs pieejami autonomie 5G tīkli.

Slovākijas uzņēmumos progresīvo tehnoloģiju ieviešanas līmenis ir zems, un daudziem MVU ir zema digitālā intensitāte. Turpinās centieni veicināt uzņēmumu digitalizāciju, tajā skaitā tiek sniegts atbalsts MVU, izmantojot tādas iniciatīvas kā Eiropas digitālās inovācijas centri, projekts *Digitrans*, kā arī digitālie un inovācijas vaučeri. Tomēr ir iespējams uzlabot īstenošanas tempu, nodrošinot racionalizētas administratīvās procedūras un paplašinot labuma guvēju loku, it īpaši MVU vidū. Notiek mērķtiecīgi centieni veicināt MI ieviešanu, tomēr pastāv problēmas, kas saistītas ar informācijas un pārvaldības šķēršļiem. Slovākijā ir maza inovatīvu jaunuzņēmumu ekosistēma. Valdība ir ieviesusi vairākus pasākumus ar mērķi atbalstīt augošu uzņēmumu un jaunuzņēmumu izaugsmi, arī izveidojot Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta digitālo reģionālo biroju, taču šķērslis joprojām ir ierobežotais finansējums.

Kiberdrošība ir politiska prioritāte, ko atbalsta ar dažādiem pasākumiem, piemēram, apmācību, uzraudzību un ievainojamību novērtēšanu. Valsts strādā, lai uzlabotu kiberdrošību, – tiek gatavota jauna stratēģija 2026.–2030. gadam.

ES iedzīvotāju un sabiedrības aizsardzība un spēcināšana

Slovākijas vispārējais digitālo prasmju līmenis ir zemāks par ES vidējo rādītāju, tomēr vērojama pozitīva tendence jaunāko paaudžu vidū – to digitālās prasmes ir pielīdzināmas gados jauno iedzīvotāju prasmēm citās ES valstīs. Lai veicinātu digitālās kompetences, Slovākija īsteno visaptverošu un iekļaujošu valsts digitālo prasmju stratēģiju. Ir ieviesti jauni pasākumi, kuru mērķis nodrošināt

atbilstošus priekšnosacījumus skolēniem un skolotājiem digitālo prasmju attīstīšanai, nodrošinot digitālo aprīkojumu skolēniem no nelabvēlīgas vides un integrējot MI mācīšanā. Tomēr progress prasīs laiku, un būs jārisina strukturālas problēmas, tajā skaitā matemātikas un informātikas skolotāju trūkums, sociālā un finansiālā neaizsargātība un sadrumstalota digitālo prasmju politikas pārvaldība. Tika novērota daudzsološa augšupejoša tendence attiecībā uz IKT speciālistu īpatsvaru darbaspēkā. Tajā pašā laikā tiek veikti pasākumi ar mērķi palielināt IKT speciālistu skaitu un nodrošināt atbilstošus izglītības un apmācības piedāvājumus, īpašu uzmanību pievēršot sieviešu līdzdalībai IKT jomā (tomēr tā vēl arvien ir salīdzinoši zemā līmenī).

Ir vajadzīgi uzlabojumi publisko pakalpojumu digitalizācijā, it īpaši attiecībā uz pieejamību pārrobežu lietotājiem. Tiek īstenoti attiecīgi pasākumi, tajā skaitā nesen pieņemtais ceļvedis administratīvo procedūru digitalizācijai 16 prioritārās dzīves situācijās. Paredzams, ka šīs iniciatīvas uzlabos iedzīvotājiem un uzņēmumiem paredzēto digitālo pakalpojumu pieejamību un samazinās administratīvo slogu. Tajā pašā laikā e-pārvaldes lietotāju īpatsvars un *eID* izmantošanas līmenis joprojām ir zems salīdzinājumā ar šo pakalpojumu pieejamību, un vēl aizvien pastāv nepilnības, kas saistītas ar pakalpojumu procesu un izstrādes pārredzamību.

Slovākija ir guvusi labus panākumus, palielinot piekļuvi e-veselības pacienta kartēm, un ir uz pareizā ceļa, lai līdz 2030. gadam panāktu 100 % piekļūstamību. Tomēr valsts joprojām saskaras ar problēmām, kas saistītas ar tās e-veselības sistēmas pilnīgu izmantošanu. Tās cita starpā ir e-identitātes trūkums un tehniskās grūtības, ar kurām saskaras veselības aprūpes speciālisti, kā arī nepilnības medicīnisko attēlu pieejamībā iedzīvotājiem un piekļuves iespējas likumīgajiem aizbildņiem, pilnvarotajām personām un nelabvēlīgā situācijā esošām grupām.

Digitālās pārveides izmantošana viedai zaļināšanai

Digitalizācija tiek pētīta kā līdzeklis Slovākijas zaļās pārkārtošanās atbalstam, taču pašreizējie centieni joprojām ir ierobežoti. Projekts “Digitālās prasmes Slovākijas zaļajai nākotnei” ir pamatiniciatīva, kuras mērķis ir nodrošināt ar zaļo un digitālo pārkārtošanos saistītās prasmju vajadzības, palielināt būtiskāko ieinteresēto personu informētību un izstrādāt atsauces satvarus, kuros apzinātas nepieciešamās zaļās un digitālās prasmes visās profesijās.

Valsts digitālās desmitgades stratēģiskais ceļvedis

Slovākija 2024. gada 27. novembrī iesniedza sava valsts digitālās desmitgades ceļveža papildinājumu, kurā ietverti 11 papildu pasākumi un divas pārskatītas trajektorijas. Ne visi jaunie pasākumi ir tieši vērsti uz ziņojumā par stāvokli digitālajā desmitgadē 2024. gadā pausto ieteikumu īstenošanu, taču tie ir būtiski Slovākijas digitālās vides situācijai un vajadzībām, un ar tiem īpaša uzmanība tiek pievērsta uzņēmumu digitalizācijai un digitālo prasmju attīstīšanai. Tomēr to īstenošanai nevarēja piešķirt papildu publisko finansējumu, un tas varētu negatīvi ietekmēt to īstenošanu un ilgtspēju.

Pārskatītajā ceļvedī ir risināta daļa 2024. gadā izdoto ceļveža ieteikumu. Visi mērķrādītāji ir saskaņoti ar ES līmeņa mērķiem 2030. gadam, izņemot digitālo prasmju attīstīšanas jomu, kurā valstij ir 70 % mērķrādītājs (nevis 80 % kā ES), un saistībā ar IKT speciālistiem, kur valsts mērķis ir 6 % no darbaspēka (nevis 10 %). Pārskatītajā ceļvedī prioritāte joprojām ir uzņēmumu digitalizācija un digitālo prasmju attīstīšana. Tajā ir iekļauti 127 pasākumi ar budžetu 2,26 miljardi EUR, kas atbilst 1,74 % no valsts IKP. Tas joprojām aptver visus digitālās desmitgades mērķus, piemēram, antropocentrisku digitālo telpu un digitālās plaisas mazināšanu, taču dažiem aspektiem būtu jāpievērš lielāka uzmanība, piemēram, līderības un suverenitātes veicināšanai un zaļās pārkārtošanās veicināšanai.

Slovākija

Finansējums un projekti digitālajā jomā

Slovākija digitālajiem mērķiem ir iedalījusi 21 % no sava kopējā atveseļošanas un noturības plāna finansējuma (1,2 miljardus EUR)[1]. Turklāt Slovākijas digitālās pārveides veicināšanai kohēzijas politikas ietvaros ir paredzēti 886 miljoni EUR, kas ir 7 % no valsts kopējā kohēzijas politikas finansējuma[2].

Slovākija ir *CitiVERSE* veidošanai satīkloto vietējo digitālo dvīņu *EDIC* dalībniece. Slovākija ir tieša *IPCEI* mikroelektronikas un komunikācijas tehnoloģiju jomā (*IPCEI-ME/CT*) dalībniece. Slovākija ir arī iesaistītā valsts kopuzņēmumā *EuroHPC* un kopuzņēmumā "Mikroshēmas".

Slovākija vēl nav prezentējusi nevienu projektu platformas *Best Practice Accelerator*[3] ietvaros.

Digitālās tiesības un principi

Saskaņā ar atbalsta pētījumu Slovākija ir uzrādījusi visai ierobežotu aktivitāti **Eiropas Deklarācijas par digitālajām tiesībām un principiem** īstenošanā – sāktas 27 iniciatīvas kopumā, bet neviena jauna iniciatīva 2024. gadā. Slovākija ļoti aktīvi darbojas saistībā ar cilvēku izvirzīšanu digitālās pārveides centrā. Mazāka aktivitāte ir konstatēta saistībā ar aizsargātu un drošu digitālo vidi. Šķiet, ka vislielākā ietekme vietējā līmenī ir pasākumiem solidaritātes un iekļautības, kā arī izvēles brīvības jomā, pretstatā tiem, kas attiecas uz drošumu, drošību, spēcināšanu un ilgtspēju.

Ieteikumi

- ***VHCN/FTTP***: atvieglot infrastruktūras izvēršanu, likvidējot administratīvos šķēršļus un atbalstot sadarbību starp ieinteresētajām personām, it īpaši attiecībā uz optiskās šķiedras kabeļu tīklu izvēršanu.
- **MVU**: turpināt balstīties uz esošajiem pasākumiem, kas vērsti uz MVU (piemēram, *EDIC*, *Digitrans*), paplašinot to darbības jomu un labuma guvēju loku, vienlaikus nodrošinot pastāvīgu atbalstu vidējā termiņā un ilgtermiņā.
- **MI, mākoņdatošana un datu analītika**: paātrināt plānoto pasākumu īstenošanu, par prioritāti nosakot risinājumus, kas ierobežo administratīvo slogu un nodrošina pārredzamību. Konkrētāk, turpināt atbalstīt MI ieviešanu uzņēmumos un publiskajā pārvaldē, novēršot esošos informācijas un pārvaldības šķēršļus.
- **Digitālās pamatprasmes**: turpināt īstenot esošos pasākumus ar mērķi uzlabot digitālo prasmju līmeni visās iedzīvotāju grupās, vienlaikus nodrošinot, ka visiem pedagogiem, it īpaši IT un matemātikas skolotājiem, tiek nodrošināta pienācīga apmācība.
- **Kiberdrošība**: turpināt pašreizējos centienus stiprināt kiberdrošību, vienlaikus ļaujot attiecīgajām iestādēm ātri īstenot pasākumus, kas nepieciešami, lai mazinātu konstatētos apdraudējumus vai trūkumus.
- **Digitālie publiskie pakalpojumi**: palielināt digitālo publisko pakalpojumu pārredzamību un pieejamību, it īpaši pārrobežu lietotājiem, cita starpā uzlabojot lietotājdraudzīgumu,

[1] Finanšu piešķīrumu daļa, kas veicina digitalizācijas mērķu sasniegšanu, ir aprēķināta, izmantojot Atveseļošanas un noturības mehānisma regulas VII pielikumu. Dati pēdējoreiz atjaunināti 2025. gada 16. maijā.

[2] Šī summa ietver visas investīcijas, kas ir īpaši paredzētas digitālajai pārveidei vai to būtiski veicina kohēzijas politikas plānošanas 2021.–2027. gada periodā. Finansējuma avots ir Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Kohēzijas fonds, Eiropas Sociālais fonds Plus un Taisnīgas pārkārtošanās fonds.

[3] *Best Practice Accelerator* (*BPA*) ir platforma, kas ļauj dalībvalstīm dalīties ar sekmīgiem pasākumiem un problēmām, ar kurām tās saskārušās centienos sasniegt savus digitālās desmitgades mērķrādītājus un mērķus. Paraugprakses piemēru apraksti tiek darīti pieejami visām dalībvalstīm *BPA* repozitorijā, un šie piemēri tiek prezentēti regulāros darbsemināros, kas pašlaik ir vērsti uz trim tematiskajām kopām: digitālās prasmes, zaļās IT un digitālo tehnoloģiju ieviešana.

funkcionalitāti un e-identifikācijas mobilās lietotnes un lietotnes *Slovensko v Mobile* ieviešanu.

- **Vienradži**: būtu jāpaplašina esošie pasākumi, kuru mērķis ir atbalstīt tādu augošu uzņēmumu un jaunuzņēmumu izaugsmi, kuri virza inovāciju un investē jaunajās tehnoloģijās;
- **IKT speciālisti**: nodrošināt, ka IKT studijas tiek pietiekamā apjomā piedāvātas un popularizētas atbilstoši darba tirgus vajadzībām, kā arī nodrošināt darba ņēmējiem iespējas piekļūt mūžizglītībai un pārkvalifikācijas / prasmju pilnveides programmām šajā jomā.
- **Zaļās IKT**: izstrādāt saskaņotu pieeju digitālās un zaļās pārkārtošanās divējādās mijietekmes veicināšanai.